

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-494/20-A

Název	Gymnázium, Praha 9, Litoměřická 726
Sídlo	Litoměřická 726, 190 00 Praha 9
E-mail	skola@gymlit.cz
IČ	61387061
Identifikátor	600006247
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Jaroslava Kuchařová
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Litoměřická 726, 190 00 Praha 9
Termín inspekční činnosti	11. 2. 2020 – 14. 2. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Gymnázium, Praha 9, Litoměřická 726 (dále „škola“, „gymnázium“ nebo „instituce“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny. Poskytuje všeobecné vzdělávání v denní formě čtyřletého a osmiletého gymnázia podle Školních vzdělávacích programů *Naše škola v Evropě* a *Moje, tvoje, naše škola* (dále „ŠVP“). Všeobecné zaměření je

podporováno rovnoměrným rozložením disponibilní časové dotace hlavních předmětů. Jazykové kompetence žáků jsou rozvíjeny širší nabídkou výuky druhého cizího jazyka (německý, francouzský, španělský a ruský jazyk), účastí v mezinárodních projektech, zapojením do Metropolitního programu středoškolské jazykové výuky a podporou mobility žáků.

Škola si dlouhodobě udržuje stabilní počet žáků a tříd. K 30. 9. 2019 se zde vzdělávalo ve 20 třídách 585 žáků (472 v osmiletém a 113 ve čtyřletém gymnáziu). Nejvyšší povolený počet žáků byl využit na 89 %.

Gymnázium má status fakultní školy Pedagogické a Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí v řídicí funkci od roku 2018 a má jasnou představu o dalším fungování instituce. Nově stanovená koncepce vychází z reálných podmínek školy, zaměřuje se na aktualizaci školních vzdělávacích programů, revizi hodnocení žáků, vytváření podmínek pro nadstandardní odborné aktivity školy a realizaci různých projektů. Aktivní přístup ředitelky umožňuje postupně naplňovat stanovené záměry v oblasti personálních, materiálních a finančních podmínek a vytvořil tak příznivé předpoklady pro perspektivní rozvoj gymnázia. V pedagogické oblasti se však daří plnit stanovené cíle částečně, neboť u některých vyučujících přetrvává tradicionalistické pojetí výuky. Řízení pedagogického procesu a cíleně rozvíjená kooperace se vzdělávacími institucemi a dalšími sociálními partnery podporuje mobilitu učitelů a žáků, výměnu edukačních zkušeností i propojení výuky s praxí.

Kvalitní naplňování profilu absolventa je podporováno spoluprací s partnerskými zahraničními školami, vysokými školami i dalšími subjekty (např. Soudcovská unie). Škola aktivně komunikuje se zákonnými zástupci žáků, kteří se do chodu školy zapojují prostřednictvím Rady rodičů a spoluúčastí při organizování či finančním zabezpečení školních i mimoškolních aktivit včetně vybavení školy. Žákům je v rámci komunikace s vedením školy dán prostor na setkáních žakovského parlamentu (školní televizní vysílání, výrazná podpora charitativní aktivity). Konstruktivní partnerské vztahy vytváří vedení školy rovněž se zřizovatelem, který se finančně významně podílí na zlepšování podmínek vzdělávání.

Manažerské schopnosti ředitelky se pozitivně promítají do plánování i funkčně nastavené organizační struktury. Vedení školy (ředitelka a dvě zástupkyně) tvoří efektivně spolupracující tým s přesně vymezenými pravomocemi a povinnostmi. V rámci delegovaných kompetencí je účelně posílena role předsedů předmětových sekcí, kteří se podílejí na pedagogickém a metodickém vedení učitelů, méně však na sjednocení hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Kontrolní činnost je systematicky plánována. Vedení školy pravidelně monitoruje a vyhodnocuje všechny oblasti pedagogických procesů. Nástrojem kontroly je i četná hospitační činnost, z jejíchž závěrů vyplývají pozitiva i negativa ve sledované výuce a konkrétní doporučení směřující ke zlepšení pedagogické práce. V některých případech se však nedaří aplikovat do výuky stanovená metodická doporučení, neboť schází jejich důsledná kontrola, což se projevuje rozdílnou úrovní výuky.

Výchovně vzdělávací proces zajišťuje 54 odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Rovnoměrné věkové složení pedagogického sboru napomáhá k vzájemnému

předávání a sdílení pedagogických zkušeností. Erudice některých vyučujících, např. členové ústřední komise Astronomické olympiády, krajské komise Fyzikální olympiády, přispívá k odborné i didaktické úrovni výuky. Začínajícím a nově nastupujícím pedagogům je poskytována potřebná metodická pomoc (např. uvádějící učitel, náslechy, hospitační činnost). Prostor pro další profesní směřování představují nově nastavené řízené pohovory učitelů s ředitelkou školy (profesní portfolia). Kvalitu personálních podmínek formuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Je zaměřeno např. na zajištění maturitní zkoušky, inkluzivního vzdělávání a prohlubování odbornosti, podporu tandemové výuky, práci s tablety, méně však na využití aktivizačních metod a forem práce ve výuce, kooperativní učení, kritické myšlení či využití formativního hodnocení. Vedení školy klade potřebný důraz na svůj profesní růst.

Efektivním vícezdrojovým financováním a aktivním zapojením managementu školy do získávání dalších finančních zdrojů se ředitelce daří zajistit plynulý chod gymnázia i kvalitně naplňovat ŠVP. K prioritám vedení školy patří obnova materiálně technického vybavení (modernizace laboratoří chemie a fyziky, vybavení jazykových učeben, tabletová učebna, modernizace učitelských kabinetů). Finanční prostředky jsou účelně využívány k rozšíření vzdělávací nabídky, podpoře učitelů i žáků (primární prevence, zážitková pedagogika, jazykové pobyty) a průběžnému zlepšování materiálního zázemí. Gymnázium disponuje dostatečným počtem odborných učeben a odpovídajícím vybavením počítačovou a prezentační technikou. Moderní sportovní zázemí školního areálu je účelně využíváno pro tělovýchovnou činnost i volnočasové aktivity. Žáci mají k dispozici knihovnu, relaxační zázemí se školním bufetem. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně. Uspořádání vnitřních prostor a důraz na dodržování pravidel napomáhá k větší bezpečnosti žáků, což dokládá stabilně nízká míra úrazovosti. Vstup do budovy je zabezpečen prostřednictvím elektronického systému.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizovaná koncepce všeobecně zaměřeného gymnaziálního vzdělávání klade na žáky zvýšené studijní nároky. K jejich zvládnutí a komplexní přípravě žáků na maturitní zkoušku napomáhá promyšlená organizace výuky, např. dělené hodiny profilových předmětů a jazykové komunikace, dostatečná nabídka volitelných předmětů a seminářů, malá maturita v závěru nižšího stupně gymnázia.

Přestože vzdělávání zajišťuje plně kvalifikovaný pedagogický sbor, průběh výuky vykazuje dílčí nedostatky. Její kvalita se odvíjí od pedagogických zkušeností a přístupu jednotlivých učitelů. Zdařilé sledované hodiny v nižším a vyšším stupni gymnázia (jazyková komunikace, matematika, společenskovední, přírodovědné a volitelné předměty) se vyznačovaly metodickou propracovaností a účelností didaktických postupů. Převážná část sledovaných vyučovacích hodin měla promyšlenou strukturu, zvolené vzdělávací strategie a postupy odpovídaly charakteru probíraného učiva a stanoveným vzdělávacím cílům včetně přípravy na maturitní zkoušku. Požadavky na žáky byly přiměřené, nové učivo bylo podáváno srozumitelně a v logických souvislostech. Efektivně byly využívány mezipředmětové přesahy a interdisciplinární vazby. Vyučující ve většině případů uplatňovali frontální formu výuky (strukturovaný výklad, prezentace) v kombinaci s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, méně často zařazovali aktivizační metody a formy výuky (skupinová a párová výuka), které by podpořily týmovou spolupráci a rozvoj sociálních i komunikativních kompetencí žáků. K názornosti výuky v části hodin přispívalo účelné využívání didaktických pomůcek nebo demonstrativních metod. Didaktická technika byla uplatněna uvážlivě vzhledem ke stanovenému vzdělávacímu cíli (výuková prezentace,

video, poslech, rozvoj receptivních dovedností žáků). Zadávání problémových úkolů vedlo žáky k utváření vlastních strategií řešení a k samostatnému vyvozování závěrů. Využití tabletů nebo mobilních aplikací ve výuce cíleně směřovalo k rozvoji digitální gramotnosti. Pedagogové v menší míře využívali práci s chybou, avšak zohledňovali potřeby žáků (pravopis, korekce výslovnosti) a poskytovali jim dostatek času k pochopení a procvičení probírané látky. Příkladným způsobem v některých hodinách společenskovedních předmětů byla rozvíjena sociální gramotnost včetně formování postojů žáka. Vhodně zvolenými produktivními otázkami a praktickými činnostmi - experimenty napomáhali vyučující přírodovědných předmětů rozvoji logického myšlení a systematizaci probíraného učiva. Žáci tak prokazovali schopnost aplikovat své znalosti a správně používat odbornou terminologii. Sledovaná výuka cizích jazyků byla více zaměřena na rozvoj receptivních řečových dovedností (čtení a poslech s porozuměním) a upevňování znalostí gramatických struktur, méně již směřovala na dovednosti produktivní (ústní a písemný projev). Pozitivem je, že většina hospitovaných hodin byla vedena v cílovém jazyce. Systém domácí přípravy v navštívených hodinách je účelně využíván k procvičování učiva i k úkolům s tvořivým zadáním. Vyšší zapojení žáků do výuky a hodnotících motivačních aktivit bylo zaznamenáno spíše v nižším stupni gymnázia.

Účinnost vzdělávacího procesu přibližně ve třetině hospitovaných hodin snižovaly některé dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. opomíjení vstupní motivace a závěrečného shrnutí učiva ve struktuře vyučovací hodiny, absence vzdělávacího cíle, nevhodné organizační rozvržení vyučovací hodiny, nedostatečně nastavená pravidla skupinové práce). Uplatňovaná škála metod a forem výuky byla méně pestrá, což se odráželo v jednotvárnosti a nižší dynamice výuky. Činnosti podporující vzájemnou kooperaci žáků, rozvoj jejich komunikativních a sociálních dovedností byly zařazeny nedostatečně a ne vždy byly kooperativní formy výuky využívány účelně. Napříč některými vyučovacími předměty často scházela práce s učebnicí, s odborným textem a různými informačními zdroji, která by podporovala samostatnost žáků a rozvoj jejich kritického myšlení (vyhledávání klíčových slov, ověřování reálií, vyhodnocování údajů, argumentace). Pedagogové v menší míře vytvářeli dostatečný prostor pro souvislejší vyjádření žáků, jednoslovné odpovědi převažovaly. Žáci byli jen v menší míře vedeni k nalezení příčinných souvislostí a jejich interpretaci. Učitelé v malé míře reflektovali rozdílnou úroveň znalostí a dovedností žáků i odlišné tempo jejich práce, např. scházející diferenciací zadání úloh podle četnosti a obtížnosti. Využití formativního hodnocení bylo v minimální míře a jen ojediněle vyučující vedli žáky k sebereflexi nebo objektivnímu posouzení výkonu spolužáků, např. vzájemné hodnocení podle předem daných kritérií.

Zapojení žáků do mezinárodních projektů a celoškolských akcí dlouhodobě přispívá k všestrannému rozvoji jejich osobnosti i k podpoře jejich jazykových kompetencí. Pravidelně zařazované aktivity propojují teoretickou výuku s praxí a umožňují tak ověřovat naplňování klíčových kompetencí (předmětové exkurze, zahraniční výjezdy). Škole se daří vytvářet vhodné podmínky pro podporu kreativity a individuálních zájmů talentovaných žáků (literárně poetické soutěže, studentský film – Febiofest, soutěž Studentský summit OSN, školní televizní vysílání). Matematické nadání žáků škola podporuje pravidelným organizováním interní matematické soutěže. Cílené školní environmentální a dobrovolnické aktivity žáků napomáhají rozvoji jejich sociálních kompetencí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje funkčně nastavený adaptační proces žáků a systematická výchovně vzdělávací práce většiny pedagogů. V rámci rozšířeného školního poradenského pracoviště dochází k úzké kooperaci všech členů (výchovná poradkyně, metodička prevence, nově koordinátorka pro nadané), ke zjištěním jsou přijímána vhodná opatření, popř. jsou připraveny konkrétní kroky k dalšímu zvyšování efektivity celého systému.

Škola poskytuje žákům účinnou podporu již před zahájením studia (přípravné kurzy) a dále pokračuje pravidelnými adaptačními kurzy prvních ročníků s aktualizovaným zaměřením na pozitivní vazby nových třídních kolektivů, efektivní učení a prosociální chování žáků. Komplexně pojatý adaptační proces je mimo jiné zaměřen i na včasnou identifikaci rizikových projevů chování. Prioritou je vytváření důvěryhodného a bezpečného prostředí pro vzdělávání, jehož nedílnou součástí je řada mimoškolních aktivit napříč ročníky. Účinnost realizovaného adaptačního a preventivního programu je vyhodnocována ve spolupráci s odbornými pracovníky. Systém zvolených mechanismů je funkční, což dokládá malý počet žáků hodnocených sníženým stupněm z chování a nízká míra neomluvené absence. Pozitivním trendem je také snižování počtu zameškaných hodin ve sledovaném období. Kázeňská opatření jsou ukládána uvážlivě v souladu s nastavenými pravidly. Žáci jsou vedeni k spoluodpovědnosti za své výsledky při plnění termínovaných úkolů, dlouhodobých projektů a v rámci vlastní domácí přípravy.

Škola reflektuje různé vzdělávací potřeby žáků a v rámci poradenských služeb vytváří příznivé podmínky pro jejich studium. Koordinace stanovených postupů ve výuce (informovanost vyučujících výchovnou poradkyní, dodržování doporučení školských poradenských zařízení) napomáhají k prevenci neprospěchu a podpoře úspěšnosti žáků při ukončování studia. Žákům s rizikem školního neúspěchu je poskytována pomoc formou individuálních konzultací. Podpora žáků-cizinců ve vzdělávání je poskytována podle míry jejich jazykové bariéry. Kariérové poradenství je standardně nastaveno.

Individuální i skupinové výsledky vzdělávání žáků jsou systematicky vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Vedení školy sleduje rovněž četnost klasifikace v jednotlivých předmětech. V některých metodických sekcích však nejsou jednotná měřítka klasifikace žáků. Někteří vyučující tak hodnotí mnohem přísněji a kladou na žáky zvýšené nároky, což se projevuje v rozdílné klasifikaci v paralelních třídách. K zjišťování dosažené úrovně vědomostí a znalostí žáků škola používá běžné nástroje interního testování (periodické písemné a ústní zkoušení, odborné práce). Výsledky vlastních srovnávacích ročníkových testů jsou systematicky využívány ke zlepšování poskytovaného vzdělávání. Ve čtvrtém ročníku osmiletého gymnázia se osvědčuje zjišťování úrovně přidané hodnoty vzdělávání žáků formou „malé maturity“ (matematika, český jazyk, anglický jazyk a dalšího předmět dle individuální volby žáka). Výborné výsledky externího testování žáků (školní roky 2016/2017 a 2018/2019) v hlavních předmětech, v oblasti přírodovědné a informační gramotnosti dokládají velmi dobrou úroveň vzdělávacího procesu. Ve sledovaných školních letech byly celkové průběžné výsledky vzdělávání žáků stabilní. Přibližně 40 % žáků prospělo s vyznamenáním, neprospívající žáci se objevili pouze výjimečně. Z podrobnější analýzy je zřejmé, že žáci osmiletého studia vykazovali zpravidla lepší výsledky než žáci čtyřletého gymnázia.

Významným ukazatelem kvalitativního rozvoje žáků je jejich úspěšnost u maturitních zkoušek. V kontrolovaném období prospěla s vyznamenáním přibližně pětina žáků, neprospěli pouze jednotlivci. Součástí profilové části maturitní zkoušky je pro všechny žáky gymnázia obligatorně matematika, jejíž výborné výsledky korespondují s kvalitním

průběhem vzdělávání v tomto předmětu. V českém jazyce a literatuře neprospívají pouze jednotlivci. Avšak i na tuto skutečnost vedení školy reagovalo úpravou organizace výuky a rozšířením vzdělávací nabídky o dělené hodiny českého jazyka. Ve společné části maturitní zkoušky pak žáci vykazovali lepších výsledků, především v předmětu matematika.

S vysokou mírou osvojených znalostí a dovedností žáků koresponduje jejich velmi dobré umístění v krajských, republikových a mezinárodních soutěžích, včetně sportovních a rovněž úspěšnost absolventů gymnázia v terciárním vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- od poslední inspekční činnosti v roce 2014 došlo ke změně ve vedení školy,
- škola kontinuálně rozvíjí nastavenou koncepci kvalitního gymnaziálního vzdělávání a účinně podporuje všestranný rozvoj osobnosti a nadání žáků,
- gymnázium udržuje a rozvíjí funkční partnerské vztahy podporující kompetence žáků,
- funkční rozšíření poradenského systému a rozvoj jeho efektivní činnosti,
- vedení školy výrazně zlepšuje materiální a finanční zabezpečení vzdělávání,
- v části vyučovacích předmětů přetrvává tradicionalistické pojetí výuky s nižší mírou aktivizace žáků.

Silné stránky

- funkční způsob řízení školy v personální, materiální a finanční oblasti,
- vzdělávání zajišťuje plně kvalifikovaný pedagogický sbor,
- vytváření motivačního prostředí a rozvíjené partnerské vztahy přispívají ke kvalitnímu naplňování profilu absolventa,
- podpora individuálního talentu/nadání a zájmu žáků prostřednictvím účasti v rozmanitých projektech a soutěžích.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nižší míra aktivizace žáků a jejich zapojení do výchovně vzdělávacího procesu v některých vyučovacích hodinách,
- malá intenzita využívání formativního hodnocení a reflexe vzdělávacího pokroku žáků v části vyučovacích hodin, nedostatečně zastoupené sebehodnocení a vzájemné hodnocení podle předem známých kritérií,
- nejsou systematicky sjednocena klasifikační měřítka v rámci předmětových sekcí,
- hospitační činnost postrádá následnou kontrolu konkrétních doporučení pro pedagogy směřující ke zvyšování kvality pedagogického procesu,
- menší prostor pro souvislejší vyjádření žáků v některých předmětech,

- méně efektivní časové a organizační rozvržení činností v části vyučovacích hodin a opomíjení didaktického závěru vyučovací jednotky k ověření splnění stanoveného vzdělávacího cíle.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nadále pokračovat v nastavené koncepci rozvoje školy a věnovat se systematickému metodickému vedení pedagogického sboru,
- pokračovat v revizi ŠVP z hlediska souladu s kurikulárními dokumenty,
- v rámci předmětových sekcí systematicky sjednotit hodnocení výsledků vzdělávání podrobněji analyzovat výsledky vzdělávání při přechodu žáků ze základního na střední vzdělávání a průběžně vyhodnocovat účinnost přijatých opatření,
- lépe promýšlet organizační a časové rozložení činností ve struktuře vyučovací hodiny směrem k aktivnímu zapojení žáků,
- častěji využívat formativní hodnocení, využívat zpětnovazební nástroje během výuky, zařazovat sebehodnocení žáků,
- efektivněji pracovat se závěry vyučovacích hodin, důsledně ověřovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce vzhledem k rozdílným schopnostem a pracovnímu tempu žáků,
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na využívání aktivizačních metod a forem ve výuce,
- ve výuce jednotlivých předmětů více podporovat vzdělávací postupy zaměřené na samostatné vyhledávání informací, systematickou práci s textem a souvislé ústní vyjadřování žáků,
- posílit kontrolní činnost a následné hospitace cíleně směřovat ke konkrétním doporučením pro zkvalitnění výuky, důsledně sledovat účinnost přijatých opatření.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Gymnázium, Praha 9, Litoměřická 726 ze dne 17. 12. 1992 s účinností od 1. 1. 1993 včetně dodatků
2. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 1. 8. 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, platný k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád školní rok 2019/2020 platný k termínu inspekční činnosti
5. Školní vzdělávací programy oboru vzdělávání *Naše škola v Evropě* (79-41-K/41) a *Moje, tvoje, naše škola* (79-41-K/81) platné k termínu inspekční činnosti
6. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vedené k termínu inspekční činnosti

7. Vybraný vzorek z personální dokumentace pedagogických pracovníků vedené k termínu inspekční činnosti
8. Vybraný vzorek ze školní matriky vedené k termínu inspekční činnosti
9. Výroční zprávy, školní roky 2017/2018, 2018/2019
10. Třídní knihy, školní roky 2018/2019 a 2019/2020 vedené k termínu inspekční činnosti
11. Rozvrh vyučovacích hodin školní rok 2019/2020 platný k termínu inspekční činnosti
12. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené ve školním roce 2019/2020
13. Kniha evidence úrazů vedené k termínu inspekční činnosti
14. Rozbor hospodaření za rok 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ivana Kučerová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Kučerová v. r.

Mgr. et Bc. Lenka Rose, školní inspektor

Mgr. et Bc. Lenka Rose v. r.

PhDr. Bc. Tibor Slažanský, školní inspektor

PhDr. Bc. Tibor Slažanský v. r.

Ing. Marta Dyková, kontrolní pracovnice

Ing. Marta Dyková v. r.

V Praze 15. března 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PhDr. Jaroslava Kuchařová, ředitelka školy

PhDr. Jaroslava Kuchařová v. r.

V Praze 6. května 2020